

Šis puslapis atspausdintas iš DELFI interneto vartų.
Adresas <http://www.delfi.lt/archive/article.php?id=16352567>

Norima įkurti dar vieną žmogaus teisių instituciją

Inga Saukienė, www.DELFI.lt
2008 kovo mėn. 17 d. 13:30

Apklausa rodo, kad iš visų Vidurio Rytų Europos valstybių lietuviai labiausiai kritiškai nusiteikę žmogaus teisių padėties atžvilgiu, todėl, anot ekspertų, tai rimtas pretekstas kalbėti apie nacionalinės žmogaus teisių institucijos būtinybę Lietuvoje. Pastaroji ne tik gintų žmonių teises, bet ir atstovautų mūsų šali ES institucijose.

DELFI (J. Juršienės nuotr.)

Tuo tarpu vyriausybė įsitikinusi, kad tokia institucija Lietuvoje nereikalinga.

Anot sociologinių tyrimų, trys ketvirtadaliai Lietuvos žmonių įsitikinę, kad žmonių teisės pas mus nėra deramai ginamos. Anot Žmogaus teisių stebėjimo instituto direktoriaus Henriko Mickevičiaus, svarbiausia problema, kad jos nėra integruotos į teisėtvaros sistemą, todėl nelabai aišku, kaip turėtų būti ginamos.

Tuo galėtų užsiimti nacionalinė žmogaus teisių institucija, apie kurios reikalingumą įvairios nevyriausybinių organizacijų kalba jau keletą metų. „Ši institucija užsiimtų žymiai platesne veikla nei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga ar Seimo kontrolierių įstaiga. Ji ne tik tirtų gautus skundus, bet ir pati ieškotų pažeidimų“, - teigė H. Mickevičius.

Apie tokios institucijos būtinybę Lietuvoje prakalbo ir užsienio žmogaus teisių ekspertai. Esą jei šalyje nėra grubių žmogaus teisių pažeidimų, tai nereiškia, kad šia sritimi nereikia rūpintis.

Anot Europos Tarybos (ET) Žmogaus teisių komisaro biuro direktoriaus pavaduotojo Markuso Jaegerio, tokia institucija – tai priemonė, kuria naudojasi dauguma išsivysčiusių šalių priimant įvairius tarptautinius sprendimus, susijusius su žmonių teisėmis, kai juos reikia derinti su vietiniais savitumais. Lietuvos balso Jungtinėse Tautose kol kas neatstovauja jokia tai daryti įgaliota institucija.

Apie tokios institucijos galimybes diskutuoti į Lietuvą atvykę ES ekspertai taip pat pažymėjo, kad dėl jos reikalingumo abejoja tik Lietuvos vyriausybė, kuri, gavusi Žmogaus teisių komisaro užklausa, atsakė nematanti tokios institucijos poreikio. Esą investicijos į ją būtų bereikalingos.

„Todėl kol kas mūsų tikslas – tik pradėti platesnes diskusijas šia tema, nes politinės valios kurti tokią instituciją mūsų šalyje nėra“, - apgailestavo H. Mickevičius.

Į konferenciją Vilniuje susirinkę ekspertai taip pat svarstys, koks galėtų būti šios institucijos modelis, kadangi pavyzdžių yra labai įvairių. Vienose šalyse į nacionalinę instituciją buvo sujungtos visos iki tol žmogaus teisių srityje dirbusios įstaigos, kitose šalyse buvo kuriamos naujos.

„Bet kuriu atveju tarptautinė bendruomenė tokį Lietuvos žingsnį tik sveikintų. Faktas, kad egzistuoja žmogaus teises ginanti nacionalinė institucija, yra labai svarbus. Juk nežinia, kokia padėtis šioje srityje susiklostys po kelerių ar dešimt metų“, - teigė Jungtinių Tautų Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro atstovas Šantiago Martinez de Orense.

DELFI

Griežtai draudžiama DELFI paskelbtą informaciją panaudoti kitose interneto svetainėse, tradicinėse žiniasklaidos priemonėse ar kitur arba platinti mūsų medžiagą kuriuo nors pavidalu be sutikimo, o jei sutikimas gautas, būtina nurodyti DELFI kaip šaltinį.